

Context sociocultural, artístic i geogràfic

<https://sites.google.com/site/ipsiculturaaudiovisual/apunts/m1-historia/m1-t5-el-neorealisme-italia>

[Anna Magnani - Wikipedia, la enciclopedia libre](#)

[Neorealismo italiano: contexto, realidad y ficción – ...Even More Cinema \(wordpress.com\)](#)

[Apuntes sobre neorealismo español \(fotogramas.es\)](#)

El neorealisme italià neix a Itàlia durant la Segona Guerra Mundial (1939 i 1945) i la postguerra. La seva voluntat és apropar-se al màxim a la realitat per entendre fets recents, com la guerra i la postguerra, que van tenir un impacte devastador a Itàlia a nivell econòmic, social i polític.

Va abandonar la ficció, tot explicant històries fictícies amb personatges ficticis, però les va situar en un marc realista, en un aquí i en un ara ben identificable. El neorealisme i cinema social van de la mà perquè el que mostra una realitat, una societat concreta, s'hi posiciona ideològicament i està criticant el que hi veu que no és just o que no funciona.

El protagonisme de les pel·lícules neorealistes va estar centrat en les classes populars les que van estar més afectades, deixant de banda les classes elevades: la burgesia o l'exèrcit.

La veritable missió d'aquestes pel·lícules es reflecteix en gran mesura en el tractament de la societat. La Ciutat Oberta de Roma o Païsa són dos exemples representatius de retrats de la societat italiana en temps de guerra: el sofriment i el sofriment no s'amaguen, Rossellini s'atreveix a mostrar el terror, la mort, la tortura... En un episodi de Nàpols a Païsa, el director Representa la misèria del Nàpols de la postguerra: la pobresa extrema va fer que el nen robes les sabates dels soldats nord-americans, i més tard no va suportar veure les perilloses condicions de la cova de la Magrina.

Característiques del corrent

La seva característica principal és que representa la vida de cada dia, a mig camí entre relat i documental, moltes vegades amb personatges del carrer en comptes d'actors professionals

-rebutgen allò fantàstic, allò màgic, allò al·legòric, allò simbòlic, allò abstracte i allò mític.

-rebutgen allò improbable, allò problemàtic i allò inaudit

Pel·lícules representatives

- **Ladri di biciclette (Lladre de bicicletes)**
 - Director: Vittorio De Sica
 - En la Roma de la posguerra, Antonio, un obrero en paro, consigue un sencillo trabajo pegando carteles a condición de que posea una bicicleta. De ese modo, a duras penas consigue comprarse una, pero en su primer día de trabajo se la roban. Es así como comienza toda la aventura de Antonio junto con su hijo Bruno por recuperar su bicicleta mientras su esposa María espera en casa junto con su otro hijo.

<https://youtu.be/1gngh-jQRpU>

<https://youtu.be/JNqkrpQun-s>

- **Stromboli**
 - Director: Roberto Rossellini
 - Para poder escapar de un campo de concentración, una mujer desesperada acepta casarse con un pescador de una pequeña isla llamada Stromboli. Pero escapar de una prisión la lleva al final a meterse en otra, y su vida en la isla es también una condena.
- **Mamma roma**
 - Director: Pier Paolo Pasolini
 - Mamma Roma es una prostituta que sueña con un bienestar pequeño-burgués. Tras la boda de su protector, se traslada con su hijo Héctor a un barrio decente, donde

regenta un puesto de frutas en el mercadillo popular. Héctor es un muchacho de carácter débil e influenciabile que se deja arrastrar por los amigos y se enamora de Bruna, una chica que lo inicia en los secretos del amor.

- Roma, città aperta (Roma, ciutat oberta)
 - Director: Roberto Rossellini
 - Segunda Guerra Mundial. Estando Roma ocupada por los nazis, la temible Gestapo trata de arrestar al ingeniero Manfredi (Marcello Pagliero), un comunista que es el líder del Comité Nacional de Liberación. Pero en la redada Manfredi consigue escapar y pide ayuda a Francesco, un camarada tipógrafo que en unos días se casará con su novia Pina (Anna Magnani), una viuda con un niño. Además el cura de la parroquia, Don Pietro (Aldo Fabrizi), también apoya la causa e intenta ayudar a Manfredi y los partisanos de la resistencia.

Cartellera

La gairebé tots els cartells, es realitzen en color. Els elements que protagonitzen els cartells, tenen a veure amb els moments més importants en general s'opta per utilitzar les escenes de violència, tràgiques o dramàtiques, que doten l'anunci cinematogràfic d'una tensió

capaç d'atreure l'atenció de les persones. S'utilitza la lletra dibuixada o la tipografia tradicional.

Directors/actors/guionistes

- **Roberto rossellini** 1906-1977 (città aperta) Roberto Rossellini fou un director de cinema italià, un dels més importants del moviment Neorealisme italià
- **Vittorio de sica** 1901-1974 (ladri di biciclette) Vittorio de Sica fou un director de cinema i actor italià, un dels màxims exponents del neorealisme.
- **Giuseppe de santis** 1927-1997(homes i llops) Giuseppe De Santis, director de cinema italià, és un dels representants del neorealisme italià que va seguir a la Segona Guerra Mundial
- **Pier Paolo Pasolini** (mamma roma) Pier Paolo Pasolini fou escriptor, poeta i director de cinema italià

- **Anna magnani:**

Anna Maria Magnani va néixer a Roma el 7 de març de 1908 i va morir el 26 de setembre de 1973. Va ser coneguda com a Anna Magnani, una actriu italiana de cinema i teatre. Anna Magnani va estar quatre vegades nominada, va guanyar l'Òscar de l'Acadèmia de les Arts i les Ciències Cinematogràfiques de Hollywood, el Premi BAFTA i el Globus d'Or, per la seva actuació a la pel·lícula La rosa tatuada, i va guanyar cinc vegades el Nastro d'argento, la Copa Volpi del Festival Internacional de Cinema de Venècia i el 1958 i 1959, el David di Donatello.

Magnani va protagonitzar la pel·lícula Mamma Roma al 1962 i al mateix any va guanyar el Premio New Cinema - Mejor actriz per la seva magnífica actuació.

- **Aldo fabrizi**

Aldo Fabrizi va néixer a Roma el 1 de novembre de 1905 i va morir el 2 d'abril de 1990. Fabrizi va ser un actor, guionista i director de cinema italià on enl1957 va rebre un premi especial del Cercle d'Escriptors Cinematogràfics al millor actor estranger en pel·lícula espanyola pel seu paper a El maestro.

- **Lamberto maggiorani**

Lamberto Maggiorani va ser un actor italià recordat pel seu retratat d'Antonio Ricci a la pel·lícula de Vittorio De Sica, en 1948, en bicicleta Lladres. Va ser un treballador de la fàbrica i un actor no professional en el moment en què va ser repartit en aquesta pel·lícula.

- **Ingrid bergman**

Ingrid Bergman fou una actriu sueca que va protagonitzar diverses pel·lícules europees i americanes, pel·lícules de televisió i obres de teatre. Amb una carrera que abasta cinc dècades, sovint és considerada com una de les figures de pantalla més influents de la història del cinema.

- **mario vitale**

Mario Vitale va ser un actor de cinema italià. Vitale va ser un pescador escollit per Roberto Rossellini per protagonitzar al costat d'Ingrid Bergman a la pel·lícula de 1950 Stromboli. Va interpretar papers destacats en diverses altres pel·lícules fins a mitjans dels anys cinquanta

- **Cesare zavattini**

Cesare Zavattini va ser un guionista italià i un dels primers teòrics i promotors del moviment neorrealista del cinema italià.

- **Cecchi d'Amico**

Suso Cecchi d'Amico va ser una guionista italiana de cinema i televisió. Va ser una de les guionistes més famoses del cinema italià del seu temps, destacant per les seves col·laboracions amb Luchino Visconti, Vittorio De Sica o Mario Monicelli, en l'època del neorealisme italià

influències

<https://ocesaronada.net/el-neorrealismo-italiano-y-su-influencia-en-lo-que-arde/>

El realisme poètic francès, impulsor de la quotidianitat transcendental, deixa rastre en els cineastes neorealistes italians. De fet, tant

Michelangelo Antonioni com Luchino Visconti van treballar al costat de Jean Renoir (Toni, Le jour se lève, La grande illusion). Visconti esdevé ajudant de producció de Renoir i junts roden Une partie de campagne. font:

<http://cinema-italia.blogspot.com.es/2005/01/caracteristiques-del-neorealisme.html>

Anys després de l'explosió del Neorealisme encara és difícil definir la seva naturalesa, la seva durada i el seu abast, i fins i tot donar una definició on es puguin reconèixer i reunir-se sota la mateixa bandera creadors tan diversos com l'intuïtiu Rossellini, el demiürg Visconti, el sentimental De Sica, el romàntic De Santis, el sensual i elegant Lattuada, en sanguini Pietro Germi, l'ascètic Antonioni, el barroccellini, el crític Vergano...: segons la fórmula d'André Bazin, "el neorealisme reuneix gossos i gats al mateix sac". Innombrables definicions s'han articulat durant tots aquests anys, privilegiant, el contingut (les dificultats de la guerra, de la misèria, de l'atur, de la violència quotidiana del sud, l'emigració, etc.), la mirada (la simpatia pel desfavorit, el punt de vista documental sobre les situacions i els éssers), el gest (els plans-seqüència assegurant la connexió còsmica i col·lectiva entre el paisatge i el personatge, els moviments exaltant la "coralitat"), l'experiència de la posada en escena en el si d'una realitat en brut i transparent a la realitat que mostra (actors agafats del carrer, decorats naturals, temps ral, improvisació i refús del guió i de la planificació), l'expressió poètica a expenses de les convencions comercials....En qualsevol cas, el neorealisme encarna una experiència exemplar i el mite fundacional per una bona part del cinema europeu i més encara pel cinema italià fins els nostres dies. El terme Neorealisme serà aplicat a partir de 1945 a totes les pel·lícules de ruptura que, al mode de les noves novel·les de Moravia, Pratolini, D. Rea, Calvino, Vittorini o A.M.

Ortese, narren d'una manera més documental i més brutal, més immediata. Ràpidament confosa amb un naturalisme depriment i associada a una imatge de misèria, la qualificació va ser refusada per la majoria dels autors.

L'exemplaritat del Neorealisme es mesura també a través de les seves conquestes col·lectives, caracteritzades pels temes comuns presents a la major part de les obres de l'època: el més impactant sense cap mena de dubte és el paisatge d'Itàlia que els directors italians evocuen de la manera més àmplia (De Santis en particular, amb uns moviments de grua combinats, com en *Caccia tragica* o *Riso amaro*, amb uns grans i potents tràmings) i que fan seu fins i tot en el seu allunyament hostil i mític. El genovès Germi, el llombard Visconti, el romà Rossellini, baixen cap al Sud (la Sicília de *La terra trema*, del primer episodi de *Paisà*, d'*Stromboli*, d'*In nome della legge*, els voltants d'Amalfi (Rossellini, *L'Amore*, 1947), Nàpols (*Proibito rubare* de Comencini); el meridional De Santis puja a filmar *Riso Amaro* als arrossers de Vercelli; els diferents paisatges que escullen llavors aquests retrobaments tan freqüents en el cinema italià amb el món rural. D'aquesta manera una de les formes narratives més utilitzades és la del viatge a través d'Itàlia que es confonen primer amb el mateix moviment de l'alliberació (*Paisà*) i poc després segueix el fenomen de l'emigració abans de convertir-se en un moviment de cerca d'una identitat i una veritat existencial (*Viaggio in Italia*). El segon tret recurrent, malgrat les diferències de llenguatges i costums que revela aquest recorregut geogràfic, és l'estil coral que acompanya l'evocació de la Resistència (força consensuada amb la pel·lícula col·lectiva *Giorni di gloria*, en les dues primeres parts de la trilogia rosselliniana de la guerra, en Lattuada en *La nostra guerra* però ja menys triomfal a *Il Sole sorge ancora*, d'Aldo Vergano) i en el tractament

dels temes de la reconstrucció o de les transformacions necessàries assenyalades per De Santis, Visconti, Germi o Comencini. D'aquestes pel·lícules es desprèn una visió de conjunt que justifica la definició que el historiador G.P. Brunetta fa de la mirada neorealista com "mirada global i totalitzadora que tracta d'abraçar el territori italià en la seva màxima extensió i de mostrar com un poble pot convertir-se en el protagonista d'un gegantesc i ininterromput relat. anécdota el corrent etapa

- El director Roberto Rossellini va fer servir presoners de guerra alemanys com a extras per afegir-li un toc realista.
- La pel·lícula protagonitzada per la llegendària Anna Magnani es va emportar un parell de premis del festival, però també una denúncia d'un comandant dels carabinieri per "contingut obscè i contrari a la moral pública"

musica

L'aspecte musical en aquest període es va destacar per una estètica netament simfònica, grandiloqüent, d'orquestració opulenta i sobrecarregada, a la recerca de la gran melodia a l'estil de Puccini, i sense descartar tocs de tonalitats populars.

- Pena i tendresa
-

Preproduccion

- Idea inicial

Dues germanes (Nerea i Laia) de les quals una marxa fora a treballar per poder portar diners a casa després de la postguerra (Nerea), l'altre (Laia) s'intenta guanyar la vida al poble netejant les sabates de la gent més rica.

- Storyline

- Escaleta

1. Conversa entre germanes: Julietta (Laia) i Gia (Nerea) parlen i es despedeixen. (Nerea posa en context perquè marxa)
2. Nerea marxa: (Nerea) Germana gran marxa pel costat de les vies del tren.
3. Laia sola: S'enfoca a la Laia sola després de que Nerea marxi.
4. Laia al banc: Laia esperant a un banc a que arribi un client.
5. Arriba Raquel: Luca (Raquel) demana netejar les seves sabates.
6. Conversa Raquel i Laia: Tenen una conversa mentre la Laia li neteja les sabates (conversa masculista i la Raquel criticant la classe social de la Laia)

- Guió literari

Escena 1 **secuencia 1**

Ens trobem a les vies del tren, les germanes estan esperant al tren, la germana gran (Nerea) s'acomiada per marxar a la ciutat per guanyar-se la vida i promet portar diners a casa.

Gia:

Julietta: Què faré sense tu, germana?

secuencia 2

La germana gran agafa la maleta

Secuencia 3

La germana gran se'n va direcció a agafar el tren.

Escena 2

Seq. 1

La germana petita, entra a la plaça amb una caixa preparada per netejar les sabates de la gent del poble per aconseguir diners.

Seq. 2

La Julietta prepara els utensilis necessaris a les escales

Seq. 3

La Julietta anuncia que renta sabates amb un cartell.

Julietta: Netejo sabates, a 5 lires

Escena 3

Seq. 1

Mentres que la Julietta continua anuncian que renta sabates entra el Lucas a la plaça i li pregunta sobre la neteja d'aquestes.

Lucas:

Julietta:

Seq. 2

La Julietta i en Lucas convergen sobre la vida personal dels dos

Escena 4

Seq. 1

La Julietta recull els utensilis i mira els diners que ha guanyat per després anar-se'n de la plaça

- guio tecnic

ESC	SEQ	PLA	PUNT DE VISTA	MOV. DE CÀMERA	DES.	SO	TEMPS
1	1	1r pla	frontal	estàtic	Les dos germanes estan acomiadan-se	GrayMic - Lessons Of Love	
1	2	pla detall	picat	estàtic	La Gia agafa la maleta del terra	GrayMic - Lessons Of Love	
1	3	pla sencer	frontal	estàtic	La Gia marxa cap el tren i la Julietta la mira mentre se'n va	GrayMic - Lessons Of Love	
2	1	pla sencer	frontal	estàtic	La Julietta arriba a la plaça		

2	2	pla detall	picat	estàtic	La Julietta prepara els utensilis per rentar les sabates		
2	3	pla sencer	frontal	estàtic	La Julietta es posa a anunciar que renta sabates		
3	1	pla detall	frontal	moviment vertical	El Lucas entra a la plaça		
3	2	pla sencer	frontal	estàtic	La Julietta i el Lucas conversen sobre la neteja de sabates		
4	1	pla sencer	frontal	estàtic	La Julietta li neteja les sabates mentre que el Lucas pregunta per la vida personal de la Julietta		
4	2	pla detall/ sencer	frontal	moviment	La Julietta recull els utensilis, mira els diners i marxa de la plaça	Makis-Hager - Nostalgia	

- storyboard

CREACIÓ D'UN PROJECTE AUDIOVISUAL

FASES PREPRODUCCIÓ:

1. Idea inicial
2. Storyline
3. Escaleta
4. Guió literari
5. Guió tècnic
6. Storyboard

FASES PRODUCCIÓ:

7. Gravació
8. Direcció artística
9. Direcció de fotografia (enquadrament, llum...)
10. Direcció d'àudio (música, sons, efectes...)
11. Atrezzo/escenografia/vestuari/utilleria...
12. Actors/actrius, si s'escau

FASES POSTPRODUCCIÓ:

13. Edició (eines/recursos: tècniques i programes)
14. Presentació
15. Distribució